

[Indenrigsministeren.]

har foretaget i de 3 byområder, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling. Af hensyn til de mange administrative problemer, der vil være forbundet med at etablere de nye kommuner for de 3 byområder, vil det være af værdi, om lovforslaget kunne blive genstand for en relativt hurtig behandling i tinget.

Endelig skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om tilbudspligt*.

Forslagets hovedformål er at give kommunerne sikkerhed for at kunne komme i realitetsforhandlinger om køb af landbrugsjord, som ligger i områder, hvor en bymæssig udvikling forventes at finde sted, og hvis ejer påtænker at overdrage ejendommen til anden side. Tanken om, at man — uden at tillægge kommunerne en forkøbsret, hvis udøvelse vil indebære adgang til indgreb i afsluttede retshandler — gennem en tilbudspligt kan tilgodese den offentlige interesse i, at kommunerne kan komme til at erhverve ejendomme, der ønskes afhændet, blev i sin tid fremført under udvalgsbehandlingen af forslaget til lov om kommuners forkøbsret til fast ejendom. Spørgsmålet om indførelse af en tilbudspligt har siden folkeafstemningen i 1963 jævnlige været fremme i overvejelserne omkring en ny jordlovgivning.

Det er fra næsten alle sider anerkendt, at den af kommunerne udfoldede virksomhed med tilvejebringelse af udbud af byggemodnet jord generelt har haft en samfundsgavnlig virkning. Tilbudspligten vil bidrage til at fremme denne virksomhed, og forslaget må derfor også ses i sammenhæng med de bestræbelser, der har fundet udtryk i statens bygge- og boligfunds støtte til kommunernes byggemodningsvirksomhed.

Idet jeg med hensyn til selve den tekniske udformning af tilbudspligtsordningen henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, vil jeg gerne nævne, at tilbudspligten efter forslaget umiddelbart skal finde anvendelse på ejendomme med areal på 6.000 m² eller derover beliggende i områder, der ved en byudviklingsplan er udlagt som byzone, således som byzone er defineret i forslaget til lov om by- og land-

zoner. Den fremtidige byudvikling vil imidlertid også komme til at foregå uden for de nuværende byudviklingsområder. For at sikre kommunerne en mulighed for i tide at erhverve jord til byformål i andre områder, hvor der skønnes at være behov for jord til byformål, er der derfor foreslået en adgang for indenrigsministeren til at bestemme, at tilbudspligten finder anvendelse på ejendomme med et areal på 6.000 m² eller derover beliggende uden for byudviklingsområderne.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ømann):

Jeg tillader mig herved for folketinget at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov nr. 191 af 31. maj 1968 om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden)*.

Lovforslaget omhandler en reform, der gradvis — over en 10-årig periode — vil bevirke ligestilling mellem lejere på den ene side og ejere af parcelhuse m.v. på den anden side.

Det er vor overbevisning, at samfundet ikke har råd til at fortsætte med den forvridning i byggeriet, som skattefordelene ved parcelhuse har bevirket. Skattereglerne hindrer en reel prisdannelse og konkurrence på dette område og tillader indkassering af relativt høje gevinster i alle faser af parcelhusproduktionen, ligesom de kunstigt holder priserne på eksisterende ældre ejendomme oppe på et for højt niveau til skade for pris-sænkende tendenser overalt i byggeriet.

Det er på den anden side åbenbart, at problemet ikke løses ved at sætte lejeværdien i vejret, idet meget brede befolkningsgrupper, især pensionister og ældre mennesker, der har nedbetalt deres prioriteter, derved kommer i klemme, når de efterhånden skal indtægtsføre betydelige overskud.

En ligestilling mellem ejere og lejere, som ikke praktisk kan etableres ved at give lejerne fradragsret, kan derfor kun tilvejebringes ved at lade parcelhusejernes regnskabsresultat for huset være indkomsten uvedkommende, d.v.s. at det må opføres

[Ømann.]

til 0 kr., ganske som forholdet jo er for lejerne.

Afviklingen må nødvendigvis ske over en årrække, da det delvis er sælgeren, der har indkasseret den kapitaliserede skattefordel gennem husets pris, og ejerne ville blive ramt ubilligt ved en pludselig afvikling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Arne Larsen): Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i færdselsloven. (Hyrevogne m. v.).

I folketingsåret 1961-62 fremsatte socialistisk folkeparti et lignende forslag, der tog sigte på at regulere hyrevognserhvervet på en tilfredsstillende måde og at ligestille alle kategorier af hyrevogne. Vort forslag blev dengang afvist, og kun mindre ændringer til færdselslovens § 73 er siden da blevet gennemført, uden at det efter vor opfattelse har forbedret forholdene i positiv retning.

Den gældende færdselslovs § 73, der omhandler droscher m.v., er karakteristisk derved, at en bestemt kategori af motorkøretøjer bestemt for erhvervmæssig personbefordring, droscherne, er underkastet særlig kontrol og tilsyn fra myndighedernes side. Kommunalbestyrelsen kan i hver kommune efter forhandling med politiet fastsætte antallet af droscher, fastsætte betalingstaksterne og opstille regler vedrørende køretøjernes indretning. Disse særlige krav modsvarede tidligere af visse rettigheder, som droscherne alene havde, nemlig eneret til at tage hyre på offentlig gade og til at benytte særlige holdepladser på centralt beliggende steder. Disse fordele er imidlertid i dag bogstavelig talt helt forsvundet, idet folketinget ved færdselslovsrevisionen i 1955 vedtog at indføre den såkaldte frie hyreret, hvorved alle arter af hyrevogne opnåede ret til på samme måde som droscherne at tage hyre på offentlig gade og vej uden forudgående bestilling. Siden 1955 har vi derfor været inde i en udvikling, hvor hyrevognserhvervet har været udsat for en meget hård konkurrence på den måde, at antalsbegrænsningen for alle hyrevogne med undtagelse af droscher er bortfaldet og man ikke har haft nogen mulighed for at gennemføre nogen form for kontrol. Markedet er blevet overfyldt med „vognmænd“,

som kun benytter hyrevognserhvervet som bierhverv eller for at kunne klare udgiften til at holde egen bil. I denne konkurrence har mange vognmænd, som havde hyrevognserhvervet som hovederhverv, måttet give op.

Derfor foreslår socialistisk folkeparti ved det fremsatte forslag, at der nu konsekvent skabes klare retningslinjer for, hvordan hyrevognserhvervet bør reguleres. Vi er principielt enige i, at alle kategorier af hyrevogne bør ligestilles, bør have lige pligter og lige rettigheder, bør antalsbegrænses og under den fornødne kontrol og kun bruges som hovederhverv. Kommunalbestyrelserne bør have adgang til i samarbejde med politiet gennem vedtagelse af et hyrevognsregulativ, i stedet for det nuværende drosche-regulativ, at ordne hyrevognsproblemet i kommunen.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Arne Larsen): Jeg tillader mig for folketinget at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Om lejerens ret til bytning af lejlighed).

Forslaget svarer til det forslag til lov om ændring af lov om leje. (Om lejerens ret til bytning af lejlighed), som blev fremsat, men ikke færdigbehandlet i 1967-68.

Under behandlingen af det dengang fremsatte forslag blev det kritiseret, at bestemmelserne om den frie bytteret blev foreslået optaget i den permanente lejelov og derved også kom til at gælde i kommuner, hvor der ikke gælder indskrænkninger i udlejerens opsigelsesret, og hvor der angiveligt skulle være en boligreserve, som overflodig gjorde bestemmelser om fri bytteret. Ved at foreslå bestemmelserne indføjede i den midlertidige lejelov mener vi at have imødekommet denne kritik i ønsket om at samle bred tilslutning til forslaget gennemførelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger samt mine udtalelser ved fremsættelsen og 1. behandlingen af forslaget i 1967-68, skal jeg anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.